

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno		Din 20—
pololetno		Din 10—
četrtletno		Din 5—
posamezna številka		Din 1—

Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:		
male oglase	.	Din 0-25
uradne razglase	.	Din 0-50
reklame po dogovoru	.	

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. v hiši „Ekonom“.

Odkritja župnika Škerbeca. — Kaj pravi župnik Škerbec o klerikalcih. — Kaj pravi župnik Štrajher o „Domoljubu“. — Odiranje voznikov v Ložu. — Jan v zadregi. — Velikanska polomija Brodarja v Dupljah. — Klerikalci proti zborovalni svobodi. — Pucelj rešil klerikalce pred zaporom. — Veliki ameriški državnik Lincoln in naši klerikalci. — Kako so delali demokrati v Bučki za kmete. — Oklofutani kaplan Krušič. — Sijajen potek naših shodov. — Laži prof. Sušniša.

Odkritja župnika Škerbeca.

»Ljudski dnevnik« z dne 27. februarja prinaša nad vse zanimiva odkritja župnika Škerbeca o delovanju sedanjih voditeljev SLS. Ta odkritja so naravnost uničujoča za sedanjo SLS, ker kažejo z neizpodbitno jasnostjo, da je bila že od nekdaj SLS strankarska in osebna korist več, ko pa blagor naroda. Zato so bili in so največji škodljivci naroda in gorje njemu, če s temi prevaranti ne obračuna.

Pa pustimo, da govori župnik Škerbec sam, ena najbolj verodostojnih prič iz nam nasprotnega tabora.

Župnik Škerbec pravi:

»Pok. Evg. Lampe je pisal dnevnik: vsak večer je ali kratko napisal ali natipkal, s kom in kaj je govoril in kaj delal tisti dan. Za moralno stran vsega »mladinskega« boja proti tedanjemu načelniku stranke je značilna sledeča notica v Lampetovem dnevniku: 11. oktobra 1916. Dr. Tavčar rekel, da je bil pri njem g. N. N. (ime izpustim, da ne bom oseb. Šk.) in ga nagovarjal, naj napredna stranka ne pri-trdi pogojem koncentracije slovenskih strank, da bo Šusteršič blamiran.«

Torej leta 1916, ko je najhujše divjala avstrijska soldateska, ko je bil skupen nastop vseh Slovencev najbolj potreben, niso klerikalni voditelji hoteli, da pride do slovenske koncentracije in sicer samo zato, da blamirajo dr. Šusteršiča!

Kljub temu poraznemu dejstvu pa hoče veljati dr. Korošec še danes za očeta majniške deklaracije, čeprav so bili ravno klerikalci tisti, ki so že leta 1916 preprečili skupen nastop Slovencev.

Odkritje župnika Škerbeca pa moramo izpopolniti. Gospod župnik pravi, da se boji biti oseb in da zato ne imenuje onega čednega posredovalca. Mi takih obzirov ne poznamo in smo nasprotno mnenja, da je treba politične voditelje brezobzirno razkrinkati, če je njih delo v škodo naroda.

Zato povemo tudi ime tega posrednika. Od starega prijatelja dr. Tavčarja smo namreč izvedeli, da ni bil dotični posredovalec nihče drugi ko

profesor Evgen Jarc,

ki je še danes eden od uplivnih voditeljev SLS, saj ga je ta postavila za podpredsednika »Kmetijske družbe«.

Ceprav ima sicer profesor Jarc vedno na razpolago lepe besede za

politično moralo, se vendar ne čudimo, da je prevzel žalostno ulogo posrednika za razbitje skupnega slovenskega nastopa, kakaj doživeli smo že leta 1908, da je profesor Jarc molčal, pa čeprav je bil aktivni politik, ko je njegova SLS razbila skupen nastop Slovencev.

Leta 1908, ko so padle septemberske žrtve, ko je ves narod zajel tako čist ogenj slovenskega rodoljublja, da bi mogli zrušiti vse nemške gospodarske postojanke med nami, tedaj je bila zopet SLS, tista, ki je za ceno 50.000 kron Kranjske hranilnice obsodila bojkot proti Nemcem. Zgodovina se ponavlja. Ali leta 1908, ali leta 1914, ali leta 1916 vedno so bili eni in isti, ki so ubijali narodno zavest, vedno je bila to SLS in njeni voditelji.

In sedaj leta 1923 pa pridejo prav isti ljudje in kriče, da so edini odrešeniki slovenstva!

Kdo je tako slep, da vam more verjeti? Kje je le eno dejstvo, ki govori za vas?

All ste mar krvaveči za narod? Tisto pa tisto! Ko je ves narod krvavel, ste sedeli vi lepo doma in gonili druge v smrt!

All ste bili mar preganjani? Ko je zdihoval narod po ječah, ste vi bili tisti, ki ste ovajali ljudi. Ali se ne boji duha Kromarja?

All ste mar žrtvovali premoženje in denar za narodno stver? To pa gotovo najzadnje. Ko je bilo vse sestradano, ste bili vi še sili in ko so reveži se potikali in se še potikajo po vagonih, ste zgradili palačo za palačo, v katerih je mesto le za bogatine!

All ste mar narodu priborili pravice in mu olajšali težko življenje? Tedaj, ko je šlo za narodne pravice, ste mislili na sebe in zato so postali vaši voditelji ministri, narod pa je zgubil brate in zgubil pravice! Življenje pa ste lajšali vedno le sebi in blagostanje je bilo pri vas stalno ugnjeno.

Kar nas je borcev za narodne pravice, smo od nekdaj znali, kdo da ste. Zato smo vedno se borili proti vam, zato smo v daljni Sibiriji z glavno zmajevali, ko smo brali iz pismov naprednjakov slavospeve na dr. Korošca. Te slepote nismo razumeli.

Danes doživljamo svoje zadoščenje, ko vstajajo poštenjaki iz nasprotnega tabora, ki je bil nekdanj vaš in potrjujejo to, kar smo trdili ml. Bridko je za nas to zadoščenje, ker je z njim zvezana nesreča naroda.

Toda na drugi strani se moramo odkritij župnika Škerbeca veseliti, ker so ona dokaz, da zmaga resnica in da njene zmage ne ustavi nihče. In mi smo se borili za resnico in se

bomo tudi naprej, zato v boj proti vam, ki ste pogazili in slovenske ljudske interese, pa se nazivljate Slovenska ljudska stranka.

Župnik Škerbec o klerikalcih.

V svojih odkritjih pravi župnik Škerbec, potem, ko opisuje, kako so se borili mladini, to je sedanji voditelji SLS proti Šusteršiču, sledeče:

»Gospod prošt Kalan se bo mor-da še spominjal: Bilo je leta 1912, ko je prišel k njemu še živeči dekan N. in mu rekel: Zvedel sem od popolnoma zanesljive osebe, ki je bila poleg, da so na zborovanju nekaterih naših inteligentov sklenili, najprej okupirati gospodarske organizacije, da se potom njih polaste politične moči.« Gospod prošt Kalan tega takrat ni hotel verjeti. Kasneje je ome-njeni gospod o tej zadevi zopet poro-čal na zborovanju K. T. D., a ga je g. Kalan zavrnil: »Ti vse črno gle-daš.« Gospodje duhovniki, ki ste bili poleg, se boste tega še spominjali.

V začetku že je bila gonilna sila vsega boja: vvesti se k bogato oblo-ženi mizi, ki sta jo napravila pok. Lampe in dr. Šusteršič in potem igrati »sijajne« vloge narodnih — ljudskih politikov in voditeljev. Kjer

pa izvira političen boj iz egoističnih ozirov, tam je najbolj — umazan.«

Stoji ko pribito. Samo pogledite sedanji volilni boj in zgražati se morate, na kak način ga vodijo klerikalci. Vse opusujejo, vse oblažajo, vse zlorabljaajo, z noži in s šnopcem de-lajo, samo da bi njih stranka, ki je korito, uspeła!

Tovariši! Boj z dobičkarji ni nik-dar lahek, toda nujno potreben, za-kaj vedno gre pri tem le za eno. Ali zmagamo dobičkarje in rešili smo sebe, ali pa zmagajo dobičkarji in mi smo njihov plin.

In to je glavni pomen marčnih volitev. Zavedajte se tega in delajte ter žrtvujte, ker ni zmage brez žrtve!

Agitirajte in razkrinkavajte sle-parje, ker ni zmage brez dela.

To je vaša dolžnost do kmetске misli, pa tudi vaša dolžnost do po-tomcev! Gorje vam in narodu, če je niste izpolnili!

Na naslov prof. Sušnika.

Verodostojna oseba nam je spo-ročila, da ste govorili dne 26. februa-rija na shodu SLS v Toplicah med drugim tudi sledeče:

1. Da je bil letnik 1898 na Vašo intervencijo odpuščjen.

2. Da je bil po Vaši zaslugi ukinjen davek na vino, in

3. Da je edino Vaša zasluga, da je obrtnik oproščen poslovnega davka.

Gospod profesor Sušnik! Če ste to trdili, in nimamo prav nobenega vzroka dvomit, da ste to trdili, po-tem trdimo, da

ste nesramno lagali.

Pozivljamo Vas, da se objasnite, oziroma da vložite proti nam tožbo! Izjavljamo, da bomo nastopili pred sodiščem za svojo trditve do-kaz resnice in da bomo naveli ime pisca tega poziva.

Uredništvo »Kmet. lista«.

Dostavek. Vsem tovarišem in tu-

di nasprotnikom pa bodi povedano sledeče:

Vse tri stvari, ki si jih lasti v svoji nesramnosti prof. Sušnik, so dosegli naši poslanci in vsi klerikalni po-slanci od Korošca pa do atka, oziro-ma do Nemanča, da ne razžalimo to brezpomembnost, so pri tem tako nedolžni, da ne morejo biti bolj.

Jasno ko beli dan je, da opozicjo-nalec ne more ničesar doseči. Ven-dar ni na svetu tako neumne vladne stranke, da bi nasprotnika krepila s tem, ker mu pomaga, da doseže uspehe.

Nasprotno! Če zahteva kako stvar opozicijonalec, potem vlada nalašč ne ustreže, samo da udari opozicijonalec.

Taka je priprista resnica, ki jo uvidi vsak, ki je pa noče pripoznati prof. Sušnik. In zakaj je noče pripo-znati?

Tudi na to ve odgovor vsak!

Velik shod SKS v Črnomlju.

Nobena stvar ne jezi naše kleri-kalce tako, ko kadar priredimo na se-manj dan velik shod. Zlasti pa jezi naše klerikalce to sedaj, ker so sejmj dobro obiskani in ker je cena živine, vsled od nas doseženega prostega iz-voza živine, primeroma dobra. Ni-kjer tako, ko ravno na semnju more-jo vsi naši pristaši natančno doka-zati, da je naša politika dobra, kajti edino naša politika je delala na tem, da dobe kmetjski pridelki dobro ceno.

Klerikalci gor, živini cena dol, samostojni gor, živini cene gor!

To govore že danes ljudje po sej-mih in zato tak bes klerikalcev proti našim shodom na semanjih dneh.

Njih nekrščansko sovraštvo pa iz-vira tudi iz drugega vzroka.

Nikdar se ne zbere toliko ljud-stva, ko na velikih letnih sejmih, ki so dostikrat pravi ljudski tabori. Na-ši klerikalci pa, vse preobloženi z grehi, se boje, da bi prišla resnica na dan. Zato kriče: ne berite drugih ko naših časopisov, zato se trudijo na vso moč, da bi preprečili naše shode, zlasti one na semnjih.

Toda naj bodo prepričani naši klerikalci: Ubijanje resnice je hud-čevno delo. In kakor ne bo nikoli zma-gal hudič, tako gotovo tudi nikoli ne bodo zmagale klerikalne laži. Resni-

ca bo vseeno prodrla in to dokazu-jejo naši shodi zaporedoma.

In to čutijo klerikalci in zato so kar pobesneli, zato so se zaleteli k najbolj barabskim sredstvom. Ne morejo več viliti svojim pristašem idejnega ognja, zato vlivajo v nje ogenj alkohola. S šnopom in nočem v žubini, s šnopom in gor-jačo v Črnomlju. To je najnovejši način klerikalnega boja.

Kje ste gospod Kalan, da udarite po brezvestnih zavajalcih ljudstva, kje ste gospod Ka-lan, da čuvate duševni prepored ljudstva.

Zapomniti si bomo Vaš molk in ne čudite se, če Vas poženemo z ne-iskrenim človekom, ko molčite na take izrodke politične borbe.

In shod v Črnomlju je razgalil vso podlost, vso propalost klerikalne stranke.

Oni Skubic, ki je pormal nesreč-nega rodbinskega četa Kromarja na morišče, oni isti Skubic je napojil klerikalne kričarje, da so se obnašali ko sodrga iz pomorskega mesta, da so bili v sramoto vsemu kmetškemu ljudstvu.

Vedli so se tako nizkotno, obnašali tako nedostojno, da so hoteli na-stopiti orožniki in posaditi najbolj

divje kričarje v ječo. Toda tov. Pu-celj je nastopil za nje in povdaril, da so to le zapeljanci, da se pa glavni krivci skrivajo za njimi.

In čeprav so klerikalci na najbolj oduren način kršili zboroval-no svobodo, je vendar tov. Pu-celj odklonil vsako orožniško po-moč, ker resnici ni treba, da bi se opirala na bajonete.

Vedno lažnivi »Slovenec«, ki po-staja vedno bolj izmeček podlosti, pa piše, da so tov. Pucelja obvarovali pred množico le orožniki. Kako ne-sramna laž je to, se vidi najbolj iz te-ga, da je bila ogromna večina zboro-valcev trdno na naši strani in da je tov. Pucelj kljub vsemu kliku kleri-kalcev, kljub njihovim divjaštvom govoril in razgalil klerikalne slepa-rije.

Shodu je predsedoval tov. Cimer-man, ki je takoj podelil besedo tov. kandidatu Makarju. Za njim je govo-ril tov. Pucelj.

Ker se ne upa pokazati Nema-nič na javnem shodu, ga je predsta-vil ljudstvu tov. Pucelj. Njegova odkritja so bila naravnost senzacija zlasti, ko je povedal, da se je celo Korošec v skupščini Nemančju sme-jal, ker je tako neumno govoril.

Tov. Pucelj je nato popisal delo SKS za podeželsko ljudstvo. Zlasti pa je povdaril njeno delo za vino-rodne kraje. Tako je edino SKS do-segla, da je bil popolnoma prepove-dan uvoz laškega vina in edino SKS je bila, ki je skrbela, da so se odpravile glavne ovire za iz-voz našega vina na Češko, kar so zakrivil klerikalci.

Govor tov. Pucelja je naredil na vse mogočen utis in ni čuda, da so zato klerikalci razgrajali, kar so je mogli. S tem pa niso dosegli drugo, ko da je vse soglašalo s tov. Puceljem, ko je dejal: »Nobena reč ne dokazuje tako jasno propadanje SLS ko to, da se poslužuje takih ljudi!«

S krikom in tuljenjem, s šnopom in razbijanjem so hoteli klerikalci razbiti naš shod v Črnomlju, dosegli so na le eno, da so se zadnji pošče-njaki obrnili od njih.

In to nam zadostuje.

Naj imajo oni smeti, naj tmajo oni hache, mi pa hočemo poštene in značajne ljudi, ki mislijo samostojno s svojo glavo in ki časte resnico.

Le taki ljudje so kvas končne zmage in samo za končno zmago se borimo!

Velik shod SKS v Metliki.

V nedeljo po maši je bil v Metliki velik shod SKS in sicer pod milim nebom, kar podčrtujemo, ker se raz-ven SKS ne upa prirejati takih sho-dov prav nobena druga stranka. Sho-da se je udeležilo nad 600 ljudi, ki so bili po ogromni večini naši pristaši. Poleg njih pa tudi par klerikalnih kri-čarjev, ki so s krikom hoteli zadušiti glas pravice. Ti nesrečni zapeljanci so se obnašali tako nedostojno, da so se končno sami sramovali. Neka-tere od njih pa je prijel tudi naš kan-didat Dako Makar tako trdo, da so osramočeni umolkli.

Kot prvi je govoril tov. dr. Drago Marušič.

Povdarjal je velikanski pomen sedanjih volitev, ki so za blagostanje vsega podeželskega prebivalstva na-ravnost odločilnega pomena. Zato je treba, da voli vsak po svoji zdravi pameti in da ne nasede takoj praznim geslom. Apel na pamet je navzoče klerikalce tako razžalil, da so pričeli ne kričati, temveč naravnost tuliti in besneti, da se je vse zgražalo nad klerikalno podivjanostjo.

Dr. Marušič je prešel nato na kri-tiko naših političnih nasprotnikov, zlasti naših klerikalcev. Opozarjal je,

Naša skrinjica je na Kraniskem 2.

Na Štalerskem je naša skrinjica 4.

ljonov 851.444 kron, dalje smo izvozili: gradbenega lesa za 128.694.552 kron, mesa in mesnih izdelkov za 48.153.264 kron, jaje za 35.549.548 kron, cementa za 28.542.628 kron, žive govedine za 25.708.100 kron, lesnih izdelkov za 20 milijonov 249.044 kron, sira za 15 milijonov 720.720 kron, lesa za kurjavo v vrednosti 13.860.876 kron. V manjših množinah smo izvozili predivo, drobnico, rudo itd.

(Češka trgovina v prvem polletju 1922.) Za nas Jugoslovane so češke trgovinske razmere zelo zanimive in poučljive, posebno pa še radi tega, ker je tudi Češkoslovaška republika kot nasledstvena država podedovala nesrečno avstrijsko krono. V kratkem času jo je dvignila tako visoko, da ima trikratno vrednost našega denarja. To je dosegla Češkoslovaška z izvozom industrijskih izdelkov in sladkorja. V prvih šestih mesecih minulega leta so izvozili razne stvari v vrednosti 10 in pol milijard č. kron, uvozili so pa le za 7 in pol milijard, torej za 3000 milijonov več. Zanimivo je, da je bila Avstrija največji uvoznik, uvozila je za 2.35 milijard, a izvozila je v Češkoslovaško le 604 milijonov. Njen uvoz presegla vse druge države. — Uvoz v naše kraje prekaša izvoz za 258 milijonov. (Naša kraljevina je izvozila iz Češkoslovaške za 427, a uvozila za 170 milijonov č. kron.) Pasivna je edino napram Severni Ameriki in Nemčiji. Napram Ameriki s 700, napram Nemčiji s 400 milijoni. Iz Amerike je dobila Češkoslovaška bombaž, žito in maslo v skupni vrednosti 1.3 milijarde č. kron, a izvozila je v Ameriko le za 600 milijonov. Iz Nemčije je uvozila za 2.1 milijard, a izvozila za 1.7 milijard. — Najmočnejši izvozni predmeti so pridelki češke steklarske industrije, tega je bilo v inozemstvo za 1.5 milijard č. kron. Lesa in premoga so izvozili za 14 milijard, potem sledi sladkor, tekstilna roba, papir, porcelan, sadje itd. — Pasivna je Češkoslovaška samo glede prehrane in hrane, ki ga potrebujemo v ogromnih množinah češke pivovarne. Za prehrano je bilo treba uvoziti v prvem polletju za 2 milijarde č. kron. Pasiva glede prehrane znašajo: žito 402 milijona, maslo 326, krma 141, živalski produkti 102 in kolonijalno blago 140.

Družba „ILIRIJA“
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8
telefon št. 220.
Nakup gozdov. — Prodaja vsakovrstnega lesa.

Kmetijstvo.

Bolezni letošnjih vin.

Kakor poročajo zagrebški »Jugoslovanski vinogradar i voćar«, se pojavljajo pri letošnjih vinih razne bolezni. Ponekod postajajo bela vina sluzava. Barva je bolj rumenkasta, vino je motno in se vleče kakor olje. Polagoma dobivajo tudi slab okus, ki spominja na zelje. Vino je treba takoj zdraviti, sicer popolnoma propade. Večinoma bo zadostilo, ako vino pretočimo z metlico, tako da se raztrgajo sluzaste niti, ki plavajo po vinu. Vsekakor se mora vršiti pretakanje ob pristopu zdravega zraka in tako, da one sluzaste niti raztrgamo. Sod, v katerega pretakamo, mora biti popreje žveplan. Če je za pretakanje že prepozno, moramo vino čistiti s špansko prstjo z dodatkom anilina.

Drugo bolezen belih in črnih vin spoznaš, če pustiš kupico vina 24 ur v topli sobi, vino postane kalno. Tako vino je treba pretočiti v dobro žveplan sod, a če le mogoče tako, da nima zrak pristopa. Če vino k tej bolezni le nagiba, a ga še ni treba pretočiti, je dobro dodati mu na vsak hektoliter 10 gr kalijevega metabisulfit. Če pa postane vino pri prej navedenem poizkusu kalno in gosto kot čokoladna kava, tedaj je treba za vsak hektoliter 15 gr.

Lesni krompir kot gnojilo za travnike.

Zemlja, katero redno obdelujemo, zgubi polagoma vedno več onih snovi, ki so potrebne, da uspeva, kar smo se jali. Predvsem so to dušične, fosforove in kalijeve snovi. Te snovi nadomeščamo na umeten način, zemljo gnojimo. Predvsem uporabljamo za gnojenje domača gnojila, če pa nimamo teh dovolj, jih dopolnimo ali nadomestimo z umetnimi gnojili.

Jako dobro domače gnojilo za travnike je lesni pepel, to je pepel onega lesa, ki ga rabimo za kurjavo. Lesni pepel vsebuje vse one snovi, ki jih rabi travnik, namreč apno, kali in fosforove kisline. Najboljši je pepel od lesa iglastega drevesja. V 1000 kg pepela od lesa listnatega drevesja se nahajajo približno 3½ kg fosforove kisline, 10 kg kalija in 30 kg apna; v 1000 kg pepela lesa iglastega drevesja pa imamo 2½ kg fosforove kisline, 6 kg kalija in 35 kg apna.

Katero zemljo in katere rastline lahko gnojimo z lesnim pepelom? Najbolje je, če gnojíš z lesnim pepelom peščeno zemljo, kjer ti rastejo razne vrste detelice. Gnojíš pa lahko z njim tudi vsako drugo zemljo in vse rastline. Gnojiti je treba izdatno, in sicer moraš po-

rabiti na 1 hektar 700 kg (= 3500 l) lesnega pepela. Gnojíš spomladi predno začne trava poganjati in zeleneti, najbolje ob vlažnem vremenu.

Ali je žaganje dober gnoj.

Neki kmet je imel veliko žaganja in je z njim gnojil, a pričakovanega uspeha ni bilo. Na dotičnem prostoru ni skoraj nič zrastle. Zakaj ne?

Predno gnojíš z žaganjem, ga moraš razkrojiti. Sveže žaganje ni nikdar dober gnoj, nasprotno zaostaja rast in gnojilna moč se pozna šele po preteku daljšega časa, ko se žaganje v zemlji razkroji.

Žaganje se da uporabiti za steljo v hlevu, katerega je treba potem še na gnojlišču dobro predelati. Mnogokrat se dela iz žaganja mešanec (kompost). Žaganje je treba pomešati s takimi tvari, ki pospešujejo razkrojitev. Take mešane kupe je treba pridno zalivati z gnojnico in jih vsaka 2-3 mesece premetati. V dveh letih je tak gnoj uporabljiv.

Lahko pa žaganje tudi na drug način pripravíš, da ti služi za gnoj. Najprej mora ležati žaganje na zraku, da zgubi ostre kisline, potem ga zmešaj z neugašenim apnom in polij ga z gnojnico. Ko si žaganje tako priredil, naj se na kupu segreje in žaganje je prikladno za gnojenje.

(Težak b.f.) Kmetijska šola na Grmu redi bika plemenjaka montažonske pasme, ki tehta blizu 900 kg in je star 4 leta. Zaradi lahke in dobre plemenitve se ga bode držalo kar mogoče dolgo za plemo. Vsi, ki zavod obiščejo, občudujejo to v plemenskem oziru res krasno žival.

(Krmilni poizkus.) Lansko jesen je strokovni učitelj Malásek na Grmu priporočal našim kmetovalcem napravo kisle krme (ensilaze). Šola na Grmu je ensilirala 375 q zelene koruze, ki je ob letošnjem pomanjkanju krme zelo dobro pripomogla do tega, da živina prav čvrsto in rejeno izgleda. Obiskovalci zavoda se za to krmo močno zanimajo in vsakdo pravi, da bo tudi tako postopal. Kako močno redilno zmoglost ima, nam pokaže sledeči poizkus: Krava 500 kg teža se je krmila s senom in sicer 12 kg na dan in 2 kg pšeninih otrobov in je dajala po 14 dni 13-14 l mleka. — Na to se je polagoma sen odvezlo in začela polagoma dajati rezanica s kislom krmo in 2 kg otrobov, med tem časom je mlečnost za 2-3 l padla, ampak po enem tednu, ko se je

prišlo k glavnemu polzkusu, t. j. da se je seno popolnoma odvezlo in pokladala rezanica v množini 10 kg obstoječi iz ene tretjine sena in dveh tretjin pšenine slame, 20 kg ensilaze in 2 kg otrobov na dan, se je mlečnost zopet dvignila in spravila na prvotno množino mleka 13-14 l na dan in to je trajalo čez 14 dni. Mleko pri prvem poizkusu je imelo 3.8% toščice, pri ensilazi pa 3.7%, torej neznatno manj. Na vsak način ensilaza pospešuje tvorbo mleka in prebavo, kar se na živini takoj opazi.

Za naše gospodinjie.

Kako opravimo rjaste madeže?

Rjaste madeže odpraviš lahko s citronovim sokom, kateremu prideneš za noževno konico soli. S to tekočino drgneš blago, ki ima rjaste madeže in ga potem spereš v gorki vodi. Če je blago le prav tanko, in bi mu drgnjenje škodovalo, vzemi gobico. Posebno pa je treba paziti, če je blago barvano. Poizkusi najprej, na malem koščku blaga, ali kislina dotično barvo prime ali ne. Če se barva v tej kislini spremeni, ne moreš z njo odstraniti madeža, temveč postane vedno večji.

Dajte kokošim apna in čiste vode!

Včasih znašajo kokoši prav ma'ojaje, ali pa jajca z mehko lupino. Če daste kokošim malo apnenega peska, vam bodo kmalu znašala jajca s trdo lupino. A tudi na vodo je treba paziti. Blatna in mlakužna voda ni nič prida, skrbite, da imajo kokoši vedno čisto in svežo vodo. »Snaga je Bogu draga«, pravi naš pregovor, za našo gospodinjino pa velja še to, da je snaga prvi pogoj za pravo gospodinjstvo.

Kako posušimo premočeno obuvalo?

Če postaviš premočeno obuvalo na vroč štedilnik, se bo sicer posušilo, a izgubilo bo prvotno obliko, ne glede na to, da se ti usnje lahko prežge. Premočeno obuvalo napolniš najbolje z ovsom. Oves ima lastnost, da potegne vlažnost nase in ker se pri tem tudi razširi, obdrži obuvalo svojo prvotno obliko.

Krompir kot milo.

Svilene rute in tkanine, ki so barvane s slabimi barvili, izgubijo v perilu pogostoma barvo. Temu se lahko izognemo, če rabimo namesto mila krompir. Krompir skuhaš na pol mehko, da ti v roki ne razpade in drgneš potem z njim po dotični tkanini kakor z milom.

Turški Pavliha.

Neko noč se je skregal Nasradin-hodža s svojo ženo, a ona ga je s tako silo sunila z nogo, da se je zakotalil po stopnicah navzdol.

Sosedje so čuli ta ropot in so pršali drugo jutro Nasradina-hodžo, kaj je bilo. On jim odgovori, da se je prepiral z ženo.

Na to mu rečejo:

»Je že vse prav, ali kaj pomenja on ropot?«

On jim odgovori:

»Ko sva se tako kregala, se je moja žena razjezila in je z nogo sunila moj kožuh, da se je zakotalil po stopnicah.«

Zopet odvrnejo sosede:

»Če se kožuh kotali po stopnicah, ne more biti vendar takega ropota.«

Nasradin-hodža jim odgovori:

»Tak kaj hočete? Jaz sam sem bil v kožuhu.«

Nekdo je dal Nasradinu-hodži srajca in mu rekel:

»Prodaj jo na trgu!«

A srajca je bila ukradena in Nasradin-hodža je to vedel. Vzame srajco, jo odnese na trg in tam mu jo nekdo na zvit način ukrade. Nasradin-hodža se okrene in se vrne domov. Ko dojde, ga vpraša gospodar:

»Za koliko si jo prodal?«

Nasradin-hodža mu odvrne:

»Ker je bila slaba kupčija, sem jo dal za kupno ceno.«

Nasradin-hodža si ni mogel zapomniti, koliko dni v mesecu je že minulo. Pa pride sveti mesec ramazan, ki se razlikuje od drugih, ker se mohamedanci v tem mesecu postijo. Da bi radi postali vedeli, koliko dni v mesecu je že minulo, vzame Nasradin-hodža neki lonec in vrže vsak dan en kamenček vanj.

Nekega dne vidi to njegova hčerka in vrže par pesti kamnov v lonec. Ko prašajo nekateri Nasradina-hodža, koliko dni v mesecu je minulo in kdaj je postni dan, jim odvrne:

»Počakajte, takoj vam povem!«

Nato prešteje kamne v loncu in vidi, da jih je stopetinseddeset. Nasradin-hodža reče sam pri sebi:

»To je preveč, to ne gre.«

Nekoliko časa računa, pa reče:

»Petindevetdeset.«

A oni mu odvrnejo:

»Ej, hodža, petindevetdeset, ali je to mogoče?«

On jim odgovori:

»Bil sem pravičen in sem že popočel, a če se vzame račun mojega lonca, tedaj jih je stopetinseddeset.«

Vinogradniki pozor!

Na prodaj imam lepo na suho cepljene trte najbolj rodovitnih vrst, kakor tudi večjo množino recepljene bele šmarice in več tisoč vkoreninjenih (ključev) divjak Rip-Portalis in Güthe št. 9. Cena po dogovoru.

Kdor želi res lepo in dobro blago naj se obrne zanesljivo pisмено ali ustmeno na

Fr. Slodnjak, trtnar.
Sv. Lovrenc v Sl. gor. p. Jursinč.
Za pismen odgovor priložite znamko!

Jamski les smrekov ali jelkov od 10 cm debeline na tankem koncu in od 3 m dolžine naprej kupi vsako množino franko vagon kranjskih postaj: Šentjanški premogovnik, Krmelj-Dolenjsko.

„GAZELA-MILO“ Trto
je najboljši domači izdelek. Dobl se v vsaki trgovini.

TRGOVINA
sena, slame, drv, krompirja, sadja
in vseh drugih deželnih pridelkov
Andrej Oset, Maribor,
Aleksandrova c. št. 57; telefon št. 85.

Kupi se

vsaka množina lepih
hrastovih, bukovih, smrekovih,
javorjevih in orehovih hlodov
z navedbo množine in cene franko
vagon. Ponudbe pršimo: Ljubljana,
Jeranova ulica 13.

raznih najbolj priporočljivih vrst, cepljene na podlagi Rip-Portalis, vkoreninjenih »šmaric« in »smaric« vlatenke imam naprodaj po zelo ugodni ceni. Pri pismenih vprašanih je priložiti znamko za odgovor.

Aljož Grabar, pos. in trtnar Zagorci
pošta Juršinci pri Ptuj.

Kmetovalci, preskrbite se pravočasno z dobrimi sadikami, da ne bode ostali spomladi brez njih.

Trgovina s semeni

TIMA VLADISAVLJEVIĆ, MARSEIL-LE, 29, rue Ferrari (Francuska) ima na svojem stovarištu v BEOGRADU, najboljše seme: **KRMILNE PESE** (Mamut Eckendorfer in Oberendorfer), koje liferuje po 14 Din (56 kruna) 1 kilogram. Naročila adresirati: **TIMA VLADISAVLJEVIĆ, BEOGRAD**, poštini predel 287.

Prvovrstne cepljene trte

vseh vrst, na podlagi Rip-Portalis, Goethe št. 9 in Rip-Salonis, izvanredne, z 1 m dolgim korenjem, garantirano dobro zaraščene, za nadomestitev izomrlih trt v vinogradu najpripravnije, ima več tisoč v zalogi. Društvena trtnica invalidske organizacije v Cvetkovcih, pri Vel. nedelji, Slovenija. Cena po dogovoru.

Naznanilo!

Naznanilo!

P. n. občinstvu
ter znanec, prijatelj in gostom
z dežele vljudno naznanjava, da sva odprla

v novi palači Ljubljanske kreditne banke, naspr. glav. pošte

prvovrstno **EMONA** opremljeno z vsem komfortom.

Sklicujoč se na najino dolgoletno prakso, upava cenj. goste s solidno in skrbno postrežbo v vsakem oziru zadovoljiti ter se priporočava za naklonjenost.

Jan in Kati Fiala.

Restavracija se odpre nekaj dni pozneje in se bo to slav. občinstvu naznanilo po časopisih.

Naznanilo!

Naznanilo!

Specijalist za notranje in pljučne bolezni

M. U. Dr. Iv. Drobnič
se je naselil v Ljubljani v Cegnarjevi ulici št. 4 (nasproti deželne bolnice). Ordinira od 9 do 11 ure in od 2 do 4 ure

Kraljevski Holandski Lloyd

Redni brzovozni in poštini parniki iz **Amsterdama in Cherbourga v Južno Ameriko,**

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in v Buenos Aires. Vsa potrebna polasnila daje:

Kraljevski Holandski Lloyd.

: Glavni zastopnik za Jugoslavijo: »JUGOSLOVENSKA BANKA D. D., ZAGREB, B-Cesta št. 33.

Brzojavni naslov: Realloyd Zagreb. Telefon 24-65.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Šelenburgova ulica šte. 1

(PREJ SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)

KAPITAL in REZERVE Din 17.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočnejše in najkulantneje.

Brzjavni: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 453

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (menjalnica v Kolo-dvorski ulici)